

I väntan på Dagmar

Julen firades år 2011 i ett rätt snöfattigt Vanda. Vi hade inom familjen en rätt så traditionsenlig julafton med julmat, julgubbe, julsånger och lite ringlekar med julgubben. Alla anar och förstår att vi hade barnbarnen med familjer som vi firade med. Det var liv i luckan då paketen med sina färggranna papper delades ut åt var och en som varit snäll under året.

Vi hade kommit överens att vi sedan på julmorgonen packade ner all julmat som blev kvar och körde c. 130 km längs riksväg 2 och då kommer man ung 20 km norr om Forssa. I den andra bilen åkte Klaus, vår äldsta son, med sin fru och barnbarnen på 4 och 6 år. Målet var vårt fritidshus i Humppila.

Väl framme konstaterade vi att den kalla verandan kommer att fungera som ett ypperligt förvaringsställe för maten då vi hade nollgrader eller högst ett par grader köld. Juldagen förlöpte med lite utelekar och vi njöt av tystnaden ute på landet.

Blåsten hade tilltagit mot kvällen och i TV: n varnades för att stormen når oss innan morgonen. Inget ont anade vi, som efter ett prima bastubad gick och lade oss för natten. Från syd-väst tryckte hon sedan in över Finland, stormen fick namnet Dagmar i Sverige. Hos oss dög det namnet inte, utan en hon blev en han då stormen i Finland döptes till Tapani. Detta då efter att julannandag kallas för Tapaninpäivä på finska. Sydsverige stod ut med Dagmar som hade en styrka på 55m/s.

Hos oss avtog vinden en aning men man mätte ända upp till 33m/s här och det är en kraftig storm på land. Vi hade kaffekokaren på och frukost på gång, då vi reagerade för de första signalerna om det kommande: strömmen gick av, kom tillbaka för några sekunder, och gick av sedan helt. Till en början tänker man ju positivt och skämtar om saken, tänder lite ljus och tar fram ficklamporna. Efter en stund börjar man förstå att stormen verkligen har fått till stånd skador som kanske inte är lätta att reparera.

Vi har el-värme i huset, men använder under hösten och vintern både vedspisen och två ugnar som ger ren skön värme och minskar på el-kostnaderna samtidigt. Färdig ved fanns alltså att ta till. Klaus var ute och hämtade in ved och kunde samtidigt bekräfta åt oss andra att stora granar bara faller i närområdena och att vistas ute kan vara t.o.m. farligt. Det lättade ju inte på humöret, utan tvärtom.

Vi började elda i vedspisen för att kunna koka pannkaffe på gammalt hederligt vis. Det smakade riktigt prima och höjde genast på humöret. För barnbarnen verkade det hela som en lek då pannlamporna, som "julbisin" hade kommit med, kom till sin rätt då man skulle röra sig i huset. Dagsljus hade vi kl. 9.30 och ljusen tände vi igen ungefär kl. 15.30. Dagen kändes ganska kort då det inte fanns snö på marken som ger ljus.

Som tur har vi kommunalt vatten och det fungerade alltid nu och då, och genast då det kom vatten, gällde det att fylla kastruller på vedspisen och några ämbar så man hade att spola i wc:n. Dagtid använde vi vuxna manliga några ggr utedasset vilket ju alltid fungerar. Inne skulle man dessutom alla tider ha med sig en ficklampa då man skulle pinka, för man vill ju inte alla ggr ha dörren öppen heller.

Vi hade värme och vatten samt mat hade vi med oss för ett par dagar. Vi vuxna hade var sin mobiltelefon men en efter en vägrade de nå nätet efter första dygnet. Som tur var fanns det en av telefonerna som funkade hela tiden. Men vi måste använda den sparsamt för batteriet håller ju inte hur länge som helst. Så vi hade kontakten till Vanda och vi kunde på så sätt höra hur läget var. Det var ju totalstusen hushåll som var utan ström. Man lärde sig snabbt att förstå varför det hos sina egna far- eller morföräldrar alltid fanns stora kastruller med varmvatten på spisarna och detta med torr ved var lika viktigt då som det är nu.

När vi sedan andra vardagen tyckte att det vore gott att äta annat än julmaten, som alla i det skedet hade redan tröttnat på, tog vi bilen med Klaus och körde in till byn. Under denna 5km:s sträcka klarnade det för oss hur stora skadorna verkligen var. Vi såg utan att överdriva ett hundra stora träd omkullblåsta av stormen, ett trettiotal hade legat över vägen och var sågade så att man kunde passera en bil i gången. Det hela verkade överkligt och man hade inte skådat sådant annanstans än i TV nyheterna - inte upplevt det själv.

Men väl inne i butiken kändes det konstigt med normal lysrör som fungerade. Det gjorde till en början ont i ögonen då man levt med stearinljus ett par dygn. Vi kisade i ljuset och gjorde våra uppköp och tänkte att snart får vi nog strömmen tillbaka, då andra sidan av riksväg tvåan hade belysning och livet var normalt.

Men det tog sina dygn innan strömmen kom och vi kunde ha ett normalt stugliv igen, utan att oroa oss över hur länge skall vi ännu böhöver vänta. Väl i slutet på veckan, då vi snackade med folk i trakten, kunde vi konstatera att många familjer hade haft det betydligt sämre än vi. Och tänk på dem, som hade husdjur såsom kossor, svin, höns eller hästar, som det finns rikligt av i de trakterna. Killen som säljer småmaskiner som slungor, cyklar mm konstaterade att han sålde slut på aggregaten och motorsågarna. Ju större sågen var, desto snabbare försvann den från hyllan, och ingen prutade på priset, så han verkade nöjd med businessen.

Vi fick uppleva en jul mellanvecka som vi minns länge. Vi lärde oss att alltid ha fungerande ficklampor, ljus och torr ved inne. En radio med batterier är också bra att ha, för kontakten och informationen man får, kan vara till nytta. Energibolagen fick säkert veta hut, men vad gör man en helgdags morgon, då det sker dylika saker. Hur snabbt får man kunnig personal ut i terrängen? Och hur snabbt får man telefonservicen och webbsidorna uppdaterade? Ja, inte avundades jag de som är ansvariga för att allt blir organiserat. Och det är ju inte ännu klart med det att strömmen når alla. Efter det blir det en massa med vidare röjning, som skogs- och markägarna tar hand om.

Senare hörde vi att Tapani stormen följdes ännu upp av Hannes, så inget att undra över att det blev som det blev. Vi är alla inom familjen blev en upplevelse rikare, och man kan igen konstatera att människan är ganska liten och hjälplös inför naturens makter.